ALINIEREA CONTABILITATII ROMANESTI LA STANDARDELE INTERNATIONALE (I.A.S.) – CERINTA A INTEGRARII ROMANIEI IN UNIUNEA EUROPEANA

VICTOR MUNTEANU
UNIVERSITATEA ROMÂNO - AMERICANĂ BUCUREŞTI

Within the E.U. as well as at international level, there is a continuous concern for the harmonisation of the accounting systems in order to create a unitary recording procedure which has to assure the flow of the financial relationships between all the states. This procces involves a lot of stages according to the requirements imposed by the economic and social development of different states, groups of countries and at international level as well. The E.U. has issued its own accounting standards and the financial statements whose content is concentrated within the so called „ Directives „ , which have been embodied within the legislation of every EU country. Romania's entry into the EU imposes to know and understand very well the EU Accounting standards and to align them to them taking into account the specific developmenet of the Romanian economy. This study is referring to the provisions of the EU Directives and the International Accounting Standards , to the legal backgorund preparing the implementation of the EU standards in Romania , the general framework regarding the financial statements the comapnies have to complete , the principle the new accounting system is based on.

Romanian accounting, alignment, International Accounting Standards

INTRODUCERE

Ca instrument de înregistrare uniformă a operaţiunilor economice, contabilitatea este permanent supusă unor operaţiuni de modernizare şi modelare, atât la nivel microeconomic cât şi macroeconomic, reflectate în planurile de conturi generale şi în situaţiile financiare privind încheierea exerciţiilor anuale. Integrarea Romaniei in U.E. impune atit cunoasterea aprofundata cât si alinierea la Standardele Internationale de Contabilitate (I.A.S.), tinând seama de specificul evolutiei economiei de piata in tara noastra.

STANDARDELE EUROPENE DE CONTABILITATE

În cadrul Uniunii Europene cât şi pe plan internaţional există o preocupare continuă de normalizare şi armonizare a sistemelor contabile, pentru a crea o manieră procedurală unitară de înregistrare care să asigure fluiditatea operaţiunilor financiare între state.
Armonizarea sistemelor contabile şi a întocmirii situaţiilor financiare s-a realizat şi continuă să se desfăşoare de-a lungul unui proces etapizat destinat să răspundă cât mai bine cerinţelor diferitelor stadii ale dezvoltării economico-sociale la nivelul ţărilor, grupelor de state şi pe plan internaţional.

Uniunea Europeană a elaborat standardele de contabilitate anuale şi situaţiile financiare al căror conţinut juridic, economic şi financiar a fost concentrat în aşa numitele „Directive", care au fost încorporate în legislaţia proprie de către fiecare stat membru al U.E.

Standardele europene de contabilitate sunt prezentate în:

-Directiva a IV-a, elaborată la 25 iulie 1978 şi revizuită la 8 noiembrie 1990, care se referă la coordonarea dispoziţiilor naţionale referitoare la structura şi conţinutul conturilor anuale, la raportul de gestionare, normele de evaluare a elementelor patrimoniale şi publicarea acestor documente pentru societăţile de capitaluri. În cuprinsul directivei se găsesc: macheta bilanţului contabil şi a contului de rezultate, normele de evaluare, anexa la bilanţ şi raportul de gestiune.Directiva a fost elaborată pe baza standardelor publicate de organismele internaţionale, respectiv U.E. a Experţilor Contabili Economici şi Financiari (U.E.C.) şi a Comitetului Internaţional pentru Standarde de Contabilitate (I.A.S.C.).Principalele prevederi ale Directivei a IV-a sunt:

- conturile anuale trebuie să ofere o imagine fidelă a situaţiei financiare a întreprinderii;
- interpretarea activităţilor economice se face potrivit abordării juridice şi economice a patrimoniului;
- obligativitatea evaluării posturilor bilanţiere pe baza metodei costului istoric;
- diferenţierea aplicării prevederilor referitoare la conturile anuale în funcţie de situaţia juridică şi mărimea diferită a întreprinderilor.

-***Directiva a VII-a*****,** adoptată la 13 iunie 1983 se referă la conturile consolidate, fiind rezultatul eforturilor destinate normalizării şi uniformizării metodologiei de elaborare şi uniformizare a acestora.

-Directiva a VIII-a – se referă la controlul legalităţii bilanţurilor încheiate de societăţile comerciale.

Pe plan internaţional, dezvoltarea standardelor de contabilitate, evaluarea, prezentarea şi comunicarea informaţiilor privind situaţiile financiare intră în sarcina Comitetului Internaţional de Standarde de Contabilitate (I.A.S.C.) care a luat fiinţă în anul 1973. dezvoltarea şi publicarea standardelor internaţionale de contabilitate are o influenţă directă asupra structurilor informaţionale prezentate în bilanţul contabil, contul de profit şi pierdere, situaţia fluxurilor de trezorerie, situaţia modificării capitalurilor şi notele explicative.În anul 1989, I.A.S.C. a adoptat Cadrul de pregătire şi prezentare a situaţiilor financiare care se referă la obiectivele, caracteristicile calitative ale elementelor din componenţa situaţiilor financiare, sistemele de măsurare şi conceptul de capital.

Documentele de sinteză trebuie să asigure informaţiile ce caracterizează performanţele şi evaluarea situaţiei financiare a întreprinderii, informaţii care sunt necesare elaborării deciziilor manageriale. În anul 1995, I.A.S.C. a emis normele privind „prezentarea situaţiilor financiare" şi anume: bilanţul contabil, contul de profit şi pierdere, tabloul fluxurilor de trezorerie şi notele explicative.

Pregătirea României pentru aderarea la Uniunea Europeană impune cu necesitate armonizarea contabilităţii şi a situaţiilor financiare româneşti cu cele utilizate în ţările U.E. şi pe plan internaţional, adoptarea normelor şi standardelor de contabilitate internaţionale în acest domeniu. Acest proces de armonizare se realizează etapizat şi presupune mai întâi asigurarea cadrului legislativ care să precizeze noile reglementări contabile şi situaţii financiare de raportare, apoi asigurarea implementării treptate a noilor acte normative pe diferite categorii de agenţi economici până la generalizarea aplicării acestor reglementări în întreaga economie.

Adoptarea acestor standarde de contabilitate trebuie făcută ţinând seama de specificul activităţii agenţilor economici şi mai ales de categoria dimensională a acestora, asigurând simplificarea evidenţelor contabile şi situaţiile de raportare pentru societăţile cu personalitate juridică de natura întreprinderilor mici şi mijlocii şi persoanele fizice autorizate.

LEGISLATIA ROMANEASCA PRIVIND ARMONIZAREA REGLEMENTARILOR CONTABILE DIN ROMANIA CU DIRECTIVA A IV-A A U.E. SI I.A.S.

În vederea armonizării reglementărilor contabile româneşti cu normele internaţionale de contabilitate, Guvernul României a elaborat o serie de acte normative între care cele mai importante sunt:

-Legea nr. 82/1991 – Legea contabilităţii
-H.G. nr. 704/1993 pentru aprobarea unor măsuri de executare a Legii contabilităţii nr. 82/1991 şi adoptarea noului plan contabil;
-OMF nr. 103/1999 pentru aprobarea Reglementărilor contabile armonizate cu Directiva a IV-a a Comunităţii Economice Europene şi cu Standardele de Contabilitate Internaţionale;
-OMF nr. 1660/2000 pentru aprobarea Reglementărilor contabile armonizate cu Directiva a IV-a a Comunităţii Economice Europene şi cu Standardele Internaţionale de Contabilitate;
-OMFP nr. 94/2001 pentru aprobarea Reglementărilor Contabile armonizate cu Directiva a IV-a a Comunităţii Economice Europene şi cu Standardele Internaţionale de Contabilitate;
-OMFP nr. 306/2002 pentru aprobarea Reglementărilor Contabile armonizate cu Directiva a IV-a a Comunităţii Economice Europene şi cu Standardele Internaţionale de Contabilitate.

De asemenea, pe lângă aceste acte legislative au fost publicate Standardele Internaţionale de contabilitate, precum şi ghidurile profesionale. Cele mai recente acte normative, OMFP 94/2001 şi OMFP nr. 306/2002 prezintă noile reglementări contabile armonizate cu Directiva a IV-a a Comunităţii Economice Europene şi cu Standardele Internaţionale de Contabilitate, reglementări care sunt în vigoare în prezent, actualizând şi completând Legea contabilităţii. Aceste acte

normative precizează „Programul de dezvoltare a sistemului contabil românesc" care continuă procesul de reformă contabilă început în România din 1991. El urmează să fie implementat treptat până la finele anului 2005 de către persoanele juridice din categoria a IV-a, care satisfac cel puţin două dintre criteriile menţionate la art.2 al OMFP nr. 941/2004: cifra de afaceri, total active şi numărul mediu de salariaţi, determinate pe baza situaţiilor financiare publicate pentru exerciţiul financiar anterior şi a ratei de schimb euro/lei, la sfârşitul anului anterior.

Începând cu exerciţiul financiar al anului 2006, rămân în afara prezentelor reglementări doar agenţii economici din categoria mici şi mijlocii, care vor aplica prevederile Legii Contabilităţii nr. 82/1991, republicată şi Regulamentul de aplicare a acesteia.

Planul contabil general adoptat în conţinutul OMFP nr. 94/2001 este valabil pentru toţi agenţii economici, cu precizarea că pentru microîntreprinderi trebuie utilizate doar conturile sintetice de gradul I. În anul 2003 a fost adoptat Planul contabil simplificat pentru întreprinderile mici şi mijlocii.

Tabel 1 Schema de implementare a prevederilor Reglementărilor contabile prevăzute de OMFP Nr. 94/2001

Sfârşitul exerciţiului financiar	Cifra de afaceri a anului anterior (euro)	Total active pentru anul anterior (euro)	Numărul mediu de salariaţi al anului anterior
31 dec. 2001	Peste 9 milioane	Peste 4,5 milioane	250
31 dec. 2002	Peste 8 milioane	Peste 4,0 milioane	200
31 dec. 2003	Peste 7 milioane	Peste 3,5 milioane	150
31 dec.2004	Peste 6 milioane	Peste 3,0 milioane	100
31 dec. 2005	Peste 5 milioane	Peste 2,5 milioane	50

Reglementările contabile armonizate cu Directiva a IV-a a Comunităţii Economice Europene (CEE) şi cu Standardele Internaţionale de Constabilitate (I.A.S.) prevăzute de OMFP nr. 94/2001 cuprind:

Dispoziţii generale

Cap.1. Reglementări privind contabilitatea şi situaţiile financiare ale întreprinderii: Secţiunea 1. Contabilitatea întreprinderii;Secţiunea 2- Exerciţiul financiar; Secţiunea a 3-a Situaţiile financiare anuale ale întreprinderii;Secţiunea a 4-a – Forma şi conţinutul situaţiilor financiare ale întreprinderii; Secţiunea a 5-a – Principii şi reguli contabile;Secţiunea a 6-a – Aprobarea şi semnarea situaţiilor financiare ale întreprinderii, aprobarea distribuirii profitului; Secţiunea a 7-a – Raportul administratorilor; Secţiunea a 8-a – Auditul financiar; Secţiunea a 9-a – Aprobarea şi depunerea situaţiilor financiare şi a raportului anual al întreprinderii; Secţiunea a -10-a – Publicarea raportului anual al întreprinderii;

Cap.2. Planul de conturi general

Cap. 3. Formatul bilanţului, contului de profit şi pierdere, situaţiei fluxurilor de trezorerie, situaţiei modificărilor capitalului propriu şi exemple de prezentare a notelor explicative

Cap. 4. Exemplu de competență a planului de conturi general cu formatul bilanțului şi contului de profit şi pierdere

Cap.5. Explicarea unor termeni utilizați şi colaterali ai acestora

Cadrul general de întocmire şi prezentare a situațiilor financiare, elaborat de Comitetul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate (I.A.S.C.) cuprinde:

- Prefață
- Introducere: obiect şi statut, aria de aplicabilitate, utilizatorii şi necesitățile de informare ale acestora
- Obiectivul situațiilot financiare: poziția, performanța şi modificările poziției financiare; note şi materiale suplimentare;
- Concepte de bază: contabilitatea de angajament; principiul continuității activității;
- Caracteristici calitative ale situațiilor financiare: Inteligibilitatea;Relevanța: Pragul de semnificație;Credibilitatea: reprezentarea fidelă, prelevanța economicului asupra juridicului, neutralitatea, prudența, integrabilitatea;Comparabilitatea;Limite ce privesc informația relevantă şi credibilă: oportunitatea, raportul cost-beneficiu, echilibrul între caracteristicile calitative;Imaginea fidelă.
- Structurile situațiilor financiare: poziția financiară, active, datorii, capital propriu, performanță, venituri, cheltuieli, ajustări pentru menținerea nivelului capitalului
- Recunoaşterea structurilor situațiilor financiare: probabilitatea realizării unor beneficii economice viitoare, credibilitatea evaluării, recunoaşterea activelor, recunoaşterea datoriilor, recunoaşterea veniturilor, recunoaşterea cheltuielilor;
- Evaluarea structurilor situațiilor financiare;
- Conceptele de capital şi de menținere a nivelului capitalului şi de determinare a profitului

5.SITUATIILE FINANCIARE ANUALE ALE INTREPRINDERII

A)Utilizatorii situațiilor financiare şi nevoile de informare a acestora

Utilizatorii de situații financiare includ investitorii prezenți şi potențiali, personalul angajat, creditorii, furnizorii şi alți creditori comerciali, clienții, Guvernul şi instituțiile acestuia, precum şi publicul. Aceştia folosesc situațiile financiare pentru a-şi satisface o parte din diversele lor necesități de informații, astfel:

- ***Investitorii*** sunt preocupați de riscul inerent tranzacțiilor şi de beneficiul adus de investițiile lor. Ei au nevoie de informații pentru a decide dacă ar trebui să cumpere, să păstreze sau să vândă. Acționarii sunt interesați şi de informațiile care le permit să evalueze capacitatea întreprinderii de a plăti dividende.
- ***Angajații*** şi sindicatele sunt interesați de informații privind stabilitatea şi profitabilitatea întreprinderilor lor, de informațiile care le permit să evalueze capacitatea întreprinderii de a oferi remunerații, pensii şi alte avantaje, precum şi oportunități profesionale;
- ***Creditorii financiari*** sunt interesați de informațiile care le permit să determine dacă împrumuturile acordate şi dobânzile aferente vor fi rambursate la scadență;

- ***Furnizorii şi alţi creditori comerciali*** sunt interesaţi de informaţiile care le permit să determine dacă sumele care le sunt datorate vor fi plătite la scadenţă. Creditorii comerciali sunt probabil interesaţi de o întreprindere pe o perioadă mai scurtă decât creditorii, numai dacă nu sunt dependenţi de continuarea activităţii întreprinderii ca principal client;
- ***Clienţii*** sunt interesaţi de informaţii despre continuitatea activităţii unei întreprinderi, în special atunci când au o colaborare pe termen lung cu întreprinderea respectivă sau sunt dependenţi de ea;
- ***Guvernul şi instituţiile sale*** sunt interesate de alocarea resurselor şi, implicit, de activitatea întreprinderilor. Aceştia solicită informaţii şi pentru a reglementa activitatea întreprinderilor, pentru a determina politica fiscală şi ca bază pentru calculul venitului naţional şi al altor indicatori statistici similari;
- ***Publicul***. Întreprinderile influenţează publicul într-o varietate de moduri. De exemplu, întreprinderile pot avea o contribuţie substanţială la economia locală în multe feluri , având în vedere numărul de angajati şi colaborarea cu furnizorii locali. Situaţiile financiare pot ajuta publicul prin oferirea de informaţii despre evoluţia recentă şi tendinţele legate de prosperitatea întreprinderii şi a sferei activităţilor acesteia.
- ***Managerii întreprinderilor*** sunt interesati şi de informaţiile cuprinse în situaţiile financiare, chiar dacă au acces la informaţii financiare şi de gestiune suplimentare, care ajută la înfăptuirea proceselor de planificare, luare a deciziilor şi de control. Conducerea are capacitatea de a determina forma şi conţinutul unor astfel de informaţii suplimentare pentru a satisface propriile necesităţi. Raportarea acestor informaţii depăşeşte scopul prezentului „cadru general". Cu toate acestea situaţiile financiare publicate se bazează pe informaţiile utilizate de conducere despre poziţia financiară, rezultatele şi modificările pozitiei financiare a întreprinderii.

B) Obiectivul situaţiilor financiare

Obiectivul situaţiilor financiare este de a furniza informaţii despre poziţia financiară, performanţele şi modificările poziţiei financiare a întreprinderii, care sunt utile unei sfere largi de utilizatori în luarea deciziilor economice.Situaţiile financiare elaborate în acest scop satisfac necesităţile comune ale majorităţii utilizatorilor. Totuşi situaţiile financiare nu oferă toate informaţiile de care utilizatorii au nevoie pentru luarea deciziilor economice, întrucât acestea, în mare măsură, relevă efectele financiare ale unor evenimente din trecut şi nu oferă de regulă informaţii nefinanciare.Situaţiile financiare prezintă, de asemenea, rezultatele administrării întreprinderii de către conducători, inclusiv modul se gestionare de către aceştia a resurselor încredinţate. Acei utilizatori care doresc să evalueze modul de administrare sau responsabilitatea conducerii fac acest lucru pentru a putea lua decizii economice; aceste decizii pot viza, de exemplu, opţiunea de a păstra sau de a vinde investiţia în întreprinderea respectivă sau înlocuirea ori reconfirmarea conducerii.

Poziţia financiară, performanţa şi modificările poziţiei financiare

Deciziile economice care sunt luate de utilizatorii situaţiilor financiare necesită evaluarea capacităţii unei întreprinderi de a genera numerar sau echivalente ale numerarului şi a perioadei şi siguranţei generării lor. În ultimă instanţă, de aceasta depinde, de exemplu, capacitatea unei întreprinderi de a-şi plăti angajaţii şi furnizorii, de a plăti dobânzi, de a rambursa credite şi de a-i remunera pe proprietarii acesteia. Utilizatorii sunt mai mare măsură să evalueze această capacitate de a genera numerar sau echivalente ale numerarului dacă le sunt oferite informaţii

ccncentrate asupra poziţiei financiare, performanţei şi modificărilor poziţiei financiare a unei întreprinderi.

Poziţia financiară a unei întreprinderi este influenţată de resursele economice pe care le controlează, de structura sa financiară, de lichiditatea şi solvabilitatea sa, precum şi de capacitatea sa de a se adapta schimbărilor mediului în care îşi desfăşoară activitatea. Informaţiile despre resursele economice controlate de întreprindere şi capacitatea sa din trecut de a modifica aceste resurse sunt utile pentru a anticipa capacitatea întreprinderii de a genera numerar sau echivalente ale numerarului în viitor. Informaţiile despre structura financiară sunt utile pentru anticiparea nevoilor viitoare de creditare şi a modului în care profiturile şi fluxurile viitoare de trezorerie vor fi repartizate între cei care au un interes faţă de întreprindere; acestea sunt utile şi pentru anticiparea şanselor întreprinderii de a primi finanţare în viitor. Informaţiile despre lichidttate şi solvabilitate sunt utile pentru a anticipa capacitatea întreprinderii de a-şi onora angajamentele financiare scadente. Lichiditatea se referă la disponibilităţile de numerar în viitorul apropiat, după luarea în calcul a obligaţiilor financiare aferente acestei perioade. Solvabilitatea se referă la disponibilităţile de numerar pe o perioadă mai mare în care urmează să se onoreze angajamentele financiare scadente.

Informaţiile despre performanţa unei întreprinderi, în special despre profitabilitatea acesteia, sunt necesare pentru evaluarea modificărilor potenţiale .ale resurselor economice pe care intreprinderea le va putea controla în viitor pentru anticiparea capacităţii întreprinderrii de a genera fluxuri de trezorerie cu resursele existente, pentru a evalua activităţile sale de exploatare, finanţare şi investiţii în perioada de raportare. Aceste informaţii sunt utile, oferind utilizatorului o bază pentru evaluarea capacităţii întreprinderii de a genera numerar sau echivalente ale numerarului şi a nevoilor întreprinderii de a utiliza aceste fluxuri de trezorerie. Informaţiile privind poziţia financiară sunt oferite în primul rând de bilanţ, iar informaţiile privind performanţa sunt oferite în primul rând de contul de profit şi pierdere. Părţile componente ale situaţiilor financiare se interrelaţionează, deoarece ele reflectă diferite aspecte ale aceloraşi tranzacţii sau ale altor evenimente. Deşi fiecare situatie oferâ informaţii diferite, este probabil ca nici una să nu servească unui singur scop sau sâ ofere toate informaţiile impuse de necesităţile specifice ale utilizatorilor. De exemplu, contul de profit şi pierdere oferă o imagine incompletă a performanţei dacă nu este folosit împreună cu bilanţul şi situaţia modificărilor poziţiei financiare.

C) Caracteristicile calitative ale situaţiilor financiare

Situaţiile financiare sunt elaborate pe principiul continuităţii activităţii, în baza căruia se consideră că o întreprindere îşi va continua activitatea şi în viitorul previzibil. Astfel se presupune că întreprinderea nu are intenţia şi nici nevoia de a-şi lichida sau de a-şi reduce în mod semnificativ activitatea: dacă o astfel de intenţie sau nevoie există, s-ar putea să fie nevoie ca situaţiile financiare să fie întocmite pe o bază diferită de evaluare şi în acest caz vor fi pezentate informaţile referitoare la baza trtilizată utilizată.

Situaţiile financiare trebuie să îndeplinească nişte cerinţe calitative care sunt :

1) Inteligibilitatea prin care situaţiile financiare pot fi uşor înţelese de utilizatori. In acest scop se presupune că utilizatorii dispun de cunoştinţe suficiente privind desfăşurarea afacerilor şi a activităţilor economice, de noţiuni de contabilitate şi au dorinţa de a studia informaţiile prezentate cu diligenţele cuvenite. Totuşi informatiile asupra unor probleme complexe, care ar

trebui incluse în situaţiile financiare datorită relevanţei lor în luarea deciziilor economice, nu ar trebui excluse doar pe motivul că ar putea fi prea dificil de înţeles pentru anumiţi utilizatori.
2) Relevanţa. Informaţiile sunt relevante atunci când influenţează deciziile economice ale utilizatorilor, ajutându-i pe aceştia să evalueze evenimente trecute, prezente sau viitoare, confirmând sau corectând evaluările lor anterioare.

Rolul de previziune şi cel de confirmare ale informaţiilor sunt in strânsa legătură. De exemplu, informaţiile despre nivelul actual şi structura activelor au valoare pentcu utilizatori atunci când aceştia încearcă sâ previzioneze capacitatea întreprinderii de a profita de oportunităţi şi de a reacţiona la situaţii nefavorabile. Aceleaşi informaţii au rolul de a confirma previziunile anterioare, de exemplu modul în care intreprinderea poate fi structurată sau rezultatul activităţilor planificate.

Informaţiile despre pozitia financiară sau performanţele precedente sunt frecvent folosite ca bază pentru previzionarea poziţiei şi performanţei financiare viitoare şi a altor probleme despre care utilizatorii sunt direct interesaţi. Capacitatea de a previziona pe baza situaţiilor financiare este îmbunătăţită totuşi prin maniera în care sunt expuse informaţiile asupra tranzacţiilor şi evenimentelor trecute.

a) ***Pragul de semnificaţie***

Relevanţa informaţiei este influenţată de natura sa şi de pragul de semnificaţie. În anumite cazuri natura informaţiei este suficientă prin ea însăşi pentru a determina relevanţa sa. De exemplu, raportarea unui nou segment de activitate poate influenţa evaluarea riscurilor şi a oportunităţilor întreprinderii, indiferent de dimensiunea rezultatelor obţinute prin segmentul respectiv în perioada de raportare. În alte cazuri atât natura, cât şi pragul de semnificaţie sunt importante, de exemplu volumul valoric al stocurilor din fiecare categorie principală pe care o întreprindere ar trebui să le deţină pentru a avea o activitate adecvată.

Informaţiile sunt semnificative dacă omisiunea sau declararea lor eronată ar putea influenţa deciziile economice ale utilizatorilor, luate pe baza situaţiilor financiare.

Pragul de semnificaţie depinde de mărimea elementului sau a erorii, judecată în împrejurările specifice ale omisiunii sau declarării greşite. Astfel pragul de semnificatie oferă mai degrabă o limită decât să reprezinte o caracteristică calitativă primară pe care informaţia trebuie să o aibă pentru a fi utilă.

3) Credibilitatea exista atunci cind informatia nu conţine erori semnificative, nu este părtinitoare, iar utilizatorii pot avea încredere că reprezintâ corect ceea ce informaţia şi-a propus să reprezinte sau ceea ce se aşteaptă, în mod rezonabil, să reprezinte.Informaţia poate fi relevantă, dar atât de puţin credibilă sub aspectul naturii sau reprezentării încât recunoaşterea acesteia poate induce în eroare. De exemplu, dacă validitatea şi valoarea daunelor pentru despăgubiri sunt disputate într-un litigiu, nu ar fi adecvat pentru întreprindere să înregistreze în bilanţ întreaga sumă a despâgubirilor cerute, deşi ar fi adecvată prezentarea sumei solicitate şi a circumstanţelor conflictului într-o notă a situaţiilor financiare.

a) Reprezentarea fidelă. Pentru a fi credibilă, informaţia trebuie să reprezinte cu fidelitate tranzacţiile şi alte evenimente pe care aceasta fie şi-a propus să le reprezinte, fie se aşteaptă, în mod rezonabil, să le reprezinte. De exemplu, bilanţul trebuie să reprezinte în mod credibil tranzacţiile şi alte evenimente care se concretizează în active, datorii şi capital propriu ale întreprinderii la data raportării şi care îndeplinesc criteriile de recunoaştere.

b) Prevalența economicului asupra juridicului. Pentru ca informația să prezinte în mod credibil evenimentele şi tranzacțiile pe care le reprezintă este necesar ca acestea să fie contabilizate şi prezentate în concordanță cu fondul lor şi cu realitatea economică, şi nu doar cu forma lor juridică. Fondul tranzacțiilor sau al altor evenimente nu este întotdeauna în concordanță cu ceea ce transpare din forma lor juridică sau convențională. De exemplu, o întreprindere înstrăinează un activ unei alte părți într-un astfel de mod încât documentele să susțină transmiterea dreptului de proprietate părții respective; cu toate acestea pot exista contracte care să asigure întreprinderii dreptul de a se bucura în continuare de beneficii economice viitoare de pe urma activului respectiv. In astfel de circumstanțe raportarea unei vânzări nu ar reprezenta în mod credibil operațiunea încheiată (dacă într-adevăr ar exista o operațiune de această natură),

c) Neutralitatea. Pentru a fi credibilă informația cuprinsă în situațiile financiare trebuie să fie neutră adica lipsită de influențe. Situațiile financiare nu sunt neutre dacă prin selectarea şi prezentarea informației influențează luarea unei decizii sau formularea unui raționament pentru a realiza un rezultat sau un obiectiv predeterrninat.

d) Prudența. Cei care elaborează situații financiare trebuie să se confrunte cu incertitudini care în mod inevitabil planează asupra multor evenimente şi circumstanțe, cum ar fi: încasarea creanțelor îndoielnice, durata de utilizare probabilă a utilajelor şi echipamentelor şi numărul eventualelor reclamații cu privire la produsele în garanție. Astfel de incertitudini sunt recunoscute prin prezentarea naturii şi valorii lor, dar si prin exercitarea prudenței în .întocmirea situațiilor financiare. Prudență înseamnă includerea unui grad de precauție în exercitarea raționamentelor necesare pentru a face estimările cerute în condiții de incertitudine, astfel încât activele şi veniturile să nu fie supraevaluate, iar datoriile şi cheltuielile să nu fie subevaluate. Totuşi exercitarea prudenței nu permite, de exemplu, constituirea de rezerve ascunse sau de provizioane excesive, subevaluarea deliberată a activelor sau a veniturilor, dar nici supraevaluarea deliberată a datoriilor sau a cheltuielilor, deoarece situațiile financiare nu ar mai fi neutre şi de aceea nu ar mai avea calitatea de a fi credibile.

e) Integralitatea. Pentru a fi credibilă informația din situațiile financiare trebuie să fie completă în limitele rezonabile ale pragului de semnificatie şi ale costului obținerii acelei informații. O omisiune poate face ca informația să fie falsă sau să inducă în eroare şi astfel să devină necredibilă şi defectuoasă din punct de vedere al relevanței.

f) Comparabilitatea. Utilizatorii trebuie să poată compara situațiile financiare ale unei mtreprinderi în timp pentru a identifica ten-ințele în poziția financiară şi performanțele sale. Utilizatorii trebuie totodata să poată compara situațiile financiare ale diverselor întreprinderi, pentru a le evalua poziția financiară, performanțele şi modificările poziției financiare. Astfel măsurarea şi prezentarea efectului financiar al aceloraşi tranzacții şi evenimente trebuie efectuate într-o manieră consecventă in cadrul unei întreprinderi şi de-a lungul timpului pentru acea întreprindere şi într-o manieră consecventă pentru diferite întreprinderi.O implicație importantă a caracteristicii calității informației de a fi comparabilă este ca utilizatorii să fie informați despre politicile contabile utilizate în elaborarea situațiilor financiare şi despre orice schimbare a acestor politici, precum şi despre efectele unor astfel de schimbări. Utilizatorii trebuie să fie în măsură să identifice diferențele dintre politicile contabile pentru tranzacții şi alte evenimente asemănătoare utilizate de aceeaşi întreprindere de la o perioadă la alta, precum şi de diferite întreprinderi. Conformitatea cu Standardele Internaționale de Contabilitate, inclusiv prezentarea politicilor contabile utilizate de întreprindere, ajută la realizarea comparabilității.

Limite ce privesc informatia relevantă şi credibilă

Dacâ există o întarziere exageratâ în raportarea informaţiei, aceasta îşi poate pierde relevanţa. Conducerea poate fi nevoită să aleagă între valoarea relativâ a raportării la un anumit moment şi furnizarea de informaţii credibile. Pentru a furniza informaţii oportune deseori poate fi necesară raportarea tuturor aspectelor unei tranzacţii sau ale altui eveniment, înainte ca acestea să fie cunoscute, deşi în acest fel este afectată credibilitatea. Dimpotrivă, dacă raportarea este întârziată pânâ când toate aspectele sunt cunoscute, informaţia poate fi foarte credibilă, dar de utilitate redusă pentru utilizatorii care au fost nevoiţi înlre timp să ia decizii. Pentru a realiza un echilibru între relevanţă şi credibilitate considerentul fundamental este satisfacerea adecvată a .necesităţilor utilizatorilor în procesul luării deciziilor economice.

Raportul cost-beneficiu

Raportul cost-beneficiu este mai degrabă o constrângere generală decât o caracteristică calitativă. Beneficiile de pe urma informaţiei ar trebui să depăşească costul furnizării acesteia. Evaluarea beneficiilor şi a costurilor reprezintă în fond rezultatul unui raţionament profesional. În plus costurile nu sunt suportate neapărat de acei utilizatori care se bucură şi de beneficii. De beneficii se pot bucura şi alţi utilizatori decât cei pentru care informaţia este pregătită; de exemplu, furnizarea de informaţii suplimentare creditorilor poate reduce coslurile îndatorării întreprinderii. Din acest motiv testul cost-beneficiu este dificil de aplicat oricărui caz particular. Cu toate aceslea cei abilitaţi să emită standardele, precum şi cei care întocmesc şi utilizează situaţiile financiare ar trebui să fie conştienti de această limită.

Echilibrul dintre caracteristicile calitative

În practică stabilirea unui echilibru între caracieristicile calitative este deseori necesară. În general ţelul este de a realiza un echilibru adecvat între caracteristicile respective pentru a satisface obiectivul situaţiilor financiare. Importanţa relativă a caracteristicilor în diferite cazuri este o problemă de raţionament profesional.

Imaginea fidelă/Prezentarea fidelă

Situaţiile financiare sunt frecvent descrise ca prezentând o imagine fidelă a poziţiei financiare. Performanţei şi a modificărilor poziţiei financiare a unei întreprinderi. Deşi acest „cadru general" nu abordează direct astfel de concepte, aplicarea caracteristicilor calitative principale şi a standardelor adecvate de contabilitate are în mod normal ca rezultat întocmirea unor situaţii financiare care refletâ, în general, o imagine fidelă a situaţiei întreprinderii.

6.CONCLUZII

1. In perioada de preaderare, in Romania s-a creat cadrul legislativ care prevede modalitatile de aliniere a contabilitatii romanesti la standardele internationale de contabilitate.
2. Din experienta acumulata de esantionul de agenti economici care experimenteaza noul sisitem de contabilitate se va tine seama la adaptarea acestor standarde in raport cu dezvoltarea economico-sociala a tarii noastre.
3. Situatiile de raportarea financiara ale intreprinderilor vor trebui sa reflecte pozitia financiara , performantele si modificarile pietei financiare , modul de gestionarea a resurselor de care dispune intreprinderea.

4. Situatiile financiare vor trebui sa asigure o calitate deosebita informatiilor pe care le furnizeaza , calitate care este conditionata de urmatiarele caracteristici: inteligibilitatea, relevanta, credibilitatea, integralitatea, comparabilitatea informatiilor .

BIBLIOGRAFIE

1. xxx Directivele UE si ale IASC
2. xxx Legislatia romaneasca privind alinierea la I.A.S., 1991-2004